

GÉRÓ GYÖRGYI

ÚJ NYELVI NAGYHATALOM SZÜLETŐBEN

GÉRO GYÖRGYI

ÚJ NYELVI NAGYHATALOM
SZÜLETŐBEN

Spanyol nyelvészeti és szociolingvisztikai írások

TINTA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2004

SEGÉDKÖNYVEK A NYELVÉSZET TANULMÁNYOZÁSÁHOZ XXX.

Sorozatszerkesztő:

KISS GÁBOR

VARIA LINGUISTICA INTERDISCIPLINARIA I.

Sorozatszerkesztő:

TERTS ISTVÁN

A kötet megjelenését a Budapesti Közgazdaságtudományi
és Államigazgatási Egyetem Társadalomtudományi Kara támogatta

ISSN 1419-6603

ISBN 963 9372 94 3

© TINTA Könyvkiadó, 2004

© Géro Györgyi, 2004

A kiadásért felelős
a TINTA Könyvkiadó igazgatója
Műszaki szerkesztő: Bagu László

TARTALOM

Előszó	6
Új nyelvi nagyhatalom születőben?	7
„Amit Jancsi megtanult, János sem felejt”	36
A „fej” és a „lélek” a spanyol és a magyar frazeológiában	57
A mondástól a közlésig	68
Az idegennyelv-oktatás története a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen és jogelőd intézményeiben	75
Idegennyelv-tudás és idegen nyelvekkel szembeni attitűdök magyar egyetemi hallgatók körében	86
Utószó	95
Resumen	96
Abstracts	98

ELŐSZÓ

Jelen tanulmánykötet a nyelv mibenlétét, a nyelvtanulás és nyelvtudás elméleti és módszertani kérdéseit taglalja. A fejezetek témáikban sokfélék, a spanyol nyelvpolitikától a korszerű nyelvtudás meghatározásáig terjednek.

A kötet megjelenésének aktualitását mi sem húzza jobban alá, mint az a sajnálatos tény, hogy hazánkban az Európai Unióhoz való csatlakozás küszöbén végzett felmérések szerint a lakosság alig tizenöt százaléka állítja, hogy valamilyen idegen nyelven kommunikálni képes.

A kötet első tanulmánya a *Spanyol nyelvpolitika az ezredfordulón* alcímet viseli, ám akit ez a látszólag szűk szakmai köröknek szóló téma nem érdekel, rosszul teszi, ha azonnal a következő fejezetre lapoz. Ugyanis a szerző a spanyol nyelvpolitikát igen tág szociológiai-szociolingvisztikai kontextusba helyezi, szól a nyelv és a hatalom viszonyáról, általában a nyelvtudás szükségességéről és ezen szükséglet felismerésének történetéről, a világnyelv fogalmáról, majd a legnagyobb világnyelvek statisztikai adataival alátámasztva eljut az angol mint „globális nyelv” fogalmának elemzéséig.

A második fejezetből megtudhatjuk, hogyan és mit tanult meg „Jancsi”, és miért nem felejtí el a tanultakat „János”. *A korai kétnyelvűség* izgalmas kérdéseit járja körül ez a tanulmány. A kétnyelvűség sajátosságainak felvázolása után a szerző a kétnyelvűség társadalmi megítélését, annak mibenlétét taglalja, majd egy konkrét példán mutatja be a kétnyelvűséget. Az írás minden szülő, nyelvtanuló és nyelvpedagógus érdeklődésére számot tarthat, csakúgy, mint a tanulmánykötet legnagyobb része.

A következő fejezet a „fej” és a „lélek” előfordulásait elemzi a magyar és spanyol frazeológiában. A két szóhoz kapcsolódó kifejezések, szólások szemléletbeli hasonlóságait és eltéréseit boncolgató írás elsősorban a hispanisztika művelőit érdekelheti.

A mondástól a közlésig című fejezet szintén a frazeológia kérdéseivel foglalkozik, de ezúttal elméleti szinten.

Az idegennyelv-oktatás története a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen és jogelőd intézményeiben című tanulmány 1948 és 1994 között dolgozza fel annak az egyetemnek az oktató és kutató munkáját, ahol a szerző ma is tanít.

A kötet befejező írása az *Idegennyelv-tudás és idegen nyelvekkel szembeni attitűdök magyar egyetemi hallgatók körében* címmel a téma aktualitásának hangsúlyozásán túl az Európai Unió és Magyarország nyelvpolitikáját is bemutatja, majd konkrét példákon és adatokkal válaszol fel az idegen nyelvek oktatásának jelenkori helyzetét és tendenciáit.

Külön érdeme a szerzőnek, hogy a kötetben egyszerre érvényesül a tudományos publikisztika igényessége és az olvashatósság erénye.

Magyar Miklós